

Vedtak fra Arbeiderpartiet i Bergen - Årsmøte 2025

Innhold

1. R1 - Tredje juridiske kjønn	6
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.	6
2. R2 - Resirkulering, gjenbruk og reparasjon	6
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen	6
3. R3 - Energi	7
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen	7
4. R4 - Sykelønn	8
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen	8
5. R5 - Arbeid	8
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen	8
6. R6 - NAV	9
Innstilling: Vedtas, oversendes Vestland Ap	9
7. R7 - Gjenåpning av Historisk Museum med de kulturhistoriske samlingene ved Universitetsmuseet i Bergen til 2030	10
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen	10
8. R8 - Fremtidens havbruk	11
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen	11
9. R9 – Forsvar – nytt forslag	11
Innstilling: Oversendes VAP og Stortingsgruppen.	11
10. R10 – Skatt	12
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen	12
11. R11 - Bolig	13
Innstilling: Vedtas, oversendes bystyregruppen, VAP og Stortingsgruppen.	13
12. R12 - Havbunnsmineraler	15
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.	15
13. F13 - Sikre totalberedskapen	16
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP.	16
14. R14 - Forskuddsgaranti til skipsverft	16
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP eller Stortingsgruppen.	16
15. R15 – Kollektivpriser	17

Innstilling: Vedtas, oversendes Fylkestingsgruppen og VAP	17
16. F3 – Antall studieplasser	18
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP	18
17. F5 - Økning av salærsatsen (rettshjelpsatsen)	18
Innstilling: Vedtas, oversendes Stortingsgruppen og VAP	18
18. F6 - Endre dommerfullmektigordningen	19
Innstilling: Vedtas, oversendes Stortingsgruppen og VAP	19
19. F15 - Fornybar energi	19
Innstilling: Oversende det nye styret.	19
20. F18 - Hybride trusler	20
Innstilling: Oversendes styret i AiB.	20
21. F19 - Et godt totalforsvar	20
Innstilling: Oversendes styret i AiB	20
22. F20 - Anskaffelse av materiell	21
Innstilling: Oversendes styret i AiB.	21
23. F23 - Sikre nasjonal innovasjon – Samarbeid mellom forskning, næring, forvaltning og myndighet	21
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP	21
24. F24 - Svindel – Phishing og scam	22
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP.	22
25. F28 - Utsatt skolestart	22
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen	22
26. F29 - KI	23
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP	23
27. F33 - Forbud mot import av varer med PFAS	24
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen	24
28. F34 - Utdanning for fremtiden	24
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen	24
29. F35 - Solcellepanel på alle offentlige bygg	25
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen	25
30. F37 - Årstad Gård, en del av Årstad bydel	25
Innstilling: Vedtas, oversendes bystyregruppen	25
31. F38 - Flere snarveier til Løgstien	26
Innstilling: Vedtas, oversendes bystyregruppen	26
32. F39 - Folkescene ved Slettebakken skole	26
Innstilling: Vedtas, oversendes bystyregruppen.	26

33.	F41 – Havforskningsinstituttet må styrkes	27
	Innstilling: Vedtas, oversendes Stortingsgruppen.	27
34.	F42 – Tomtepriser for HI tomten	27
	Innstilling: Oversendes bystyregruppen uten realitetsbehandling	27
35.	F43 – Styrke forskningen	28
	Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.	28
36.	F45 – Tillit til forskningsinstitusjonene	28
	Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.	28
37.	F46 - Skattefunnsordningen må strammes inn	29
	Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.	29
38.	F48 - Intensiverer både våpenhjelp og humanitær støtte til Ukraina	29
	Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.	29
39.	F50 – Krav til uhilda undersøkingar ved oppstart av reguleringsplanar	30
	Innstilling: Vedtas, oversendes VAP, bystyregruppen, fylkestingsgruppen og Stortingsgruppen.	30
40.	F51 – Gratis innfartsparkering	30
	Innstilling: Vedtas, oversendes fylkestingsgruppen	30
41.	F52 - Ubåt-museum i Bergen	30
	Innstilling: Oversendes bystyregruppen uten realitetsbehandling	30
42.	F54 – Bedre finansiering av kultursektoren	31
	Innstilling: Vedtas, oversendes VAP, Stortingsgruppen og Kulturministeren.	31
43.	F55 – Formalisering av utdanning for palliativ medisin	32
	Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.	32
44.	F56 - kontroll på nettleien	32
	Innstilling: Oversendes styret i AiB.	32
45.	F57 – Innføring av prisregulering for tannhelsetjenester	33
	Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.	33
46.	F59 – Prioritere den offentlige tannhelsetjenesten	33
	Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.	33
47.	F60 – Sats på Entur	34
	Innstilling: Vedtas, oversendes VAP.	34
48.	F61 – Innføring av et egenandelskort for nødvendig tannhelsetjenester	34
	Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.	34
49.	F62 – Samle jernbanen!	35
	Innstilling: Vedtas, oversendes VAP	35
50.	F64 – Den digitale infrastrukturen må bli underlagt demokratisk kontroll.	35

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP.	35
51. F69 – Oljefondet må trekke sine investeringer ut av selskaper som medvirker til brudd på folkeretten og menneskerettigheter	36
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen	36
52. F70 - Støtter UiBs utviklingsprosjektet Nygårdshøyden sør, særlig byggealternativet K4.3	36
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen	36
53. F71 - Bygg Fysak hall i Fana/ Ytrebygda bydel	37
Innstilling fra styret: Vedtas, oversendes bystyregruppen. Allerede vedtatt politikk	37
54. F72 – Bibliotekfilial i Ytrebygda	37
Innstilling fra styret: Vedtas, oversendes bystyregruppen. Allerede vedtatt politikk.	37
55. F73 - Gjenoppbygging av Syria	38
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen	38
56. F74 – Posten-tomten	38
Innstilling: Vedtas, oversendes bystyregruppen	38
57. F77 - Utvide tilbud for forebygging av psykisk uhelse hos ungdom	38
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.	38
58. F81 - Bekjempe vold mot kvinner	39
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP, bystyregruppen og Stortingsgruppen	39
59. F82 - Aktivt antirasistisk arbeid i bergensskolen	40
Innstilling: Vedtas, oversendes bystyregruppen.	40
60. F84 - Økonomi i kommune og fylkeskommune.	41
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.	41
61. F86 - Naturhandling nå	41
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP, bystyregruppen og Stortingsgruppen.	41
62. F90 - Konferanse og seminarer om innovasjon og næringsvirksomhet i Norge.	42
Innstilling: Oversendes styret i AiB	42
63. F91 – Nytt utvalg Fordelingspolitisk utvalg	43
Innstilling: Oversendes styret i AiB	43
64. F92 - Handling for Palestina og internasjonal rett	43
Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.	43
65. F94 Nytt forslag - Heltidsstudenten	45
Innstilling: vedtas, oversendes VAP	45
66. F95 Nytt forslag - Mer offensiv og kunnskapsbasert satsing på fremtidens havnæring	45
Innstilling: vedtas, oversendes VAP	45

67.	F96 Nytt forslag – Usikkerhet rundt skipsfart	46
	Innstilling: vedtas, oversendes VAP	46
68.	F97 – Havbruksnæringen	46
	Innstilling: vedtas, oversendes det nye styret	46
69.	F98 – Nye maritime næringer	47
	Innstilling: vedtas, oversendes det nye styret	47
70.	F99 – Praksis i utdanningene	47
	Innstilling: Vedtas, oversendes VAP	47
71.	F100 – Mer kunnskap om havnæringene	48
	Innstilling: Vedtas, oversendes VAP	48
72.	F101 – Gratis Skolefritidsordning (SFO) til 4. klasse	49
	Innstilling: Vedtas, oversendes VAP	49
73.	F102 – Økt grunnbemanning i barnehagene	49
	Innstilling: Vedtas, oversendes bystyregruppen og VAP	49

1. R1 - Tredje juridiske kjønn

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.

Forslag:

- Innføre ett tredje juridisk kjønn
- Innføre en midlertidig nasjonal juridisk annerkjennelse av den tredje kjønnsformen «X» eller 'annet' frem til det internasjonale systemet er kommet på plass, og det kjønnsbinære systemet for fødselsnummer er blitt tilpasset det tredje kjønnnet.

Begrunnelse:

Innføring av et tredje midlertidig tredje juridisk kjønn, mot innføringen av en permanent løsning.

Personer som identifiserer seg som ikke-binære eller som er interkjønn i Norge har i dag ingen juridisk annerkjennelse. I tillegg er ikke-binære og interkjønn-personer klart bevisst mer utsatt for mobbing, trakassering, selvmordstanker og lignende. I 2016 vedtok Stortinget en lov som tillot personer å endre sitt juridiske kjønn uten krav om medisinske inngrep, og debatten rundt ett tredje kjønn begynte for alvor i 2015, likevel er det fortsatt ikke kommet noen offisiell annerkjennelse av et tredje kjønn.

Interkjønn-personer er personer som er biologisk født utenfor den binære normen

Ikke-binære er personer som identifiserer seg som noe annet enn den binære normen.

2. R2 - Resirkulering, gjenbruk og reparasjon

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen

Forslag:

- Redusere forbrenningsavgiften slik at ikke næringsavfall sendes til utlandet for brenning
- Stille strengere krav til resirkulering av flere typer personlig avfall i landets kommuner
- Stille strengere krav til resirkulering av flere typer industrielt avfall i landets kommuner
- Innføre panteordning for elektronisk utstyr av en viss størrelse
- Fjerne merverdiavgiften på brukthandel og reparasjon (som for eksempel skreddere, skomakere, bruktbutikker ol. som forlenger varens levetid)

Begrunnelse:

Avfall fra mat som ikke spises opp, tekstiler som ikke resirkuleres eller redesignes, plast fra landbruket, elektronisk avfall og ulike former for næringsavfall er alle eksempler på potensielle ressurser, dersom det resirkuleres eller håndteres riktig. I følge OECD er Norge i verdenstoppen i høyt materielt fotavtrykk per innbygger. Skal vi klare det grønne skiftet, må vi både bruke og gjenbruke ressursene våre på bedre måter enn i dag.

Arbeiderpartiet i Bergen er opptatt av at man må kombinere incentiver og avgifter på en måte som gjør det attraktivt å resirkulere og gjenbruke, men også dyrere å ikke ta bærekraftige valg.

Et stadig voksende område er brukthandel for klær. Dagens system hvor selgere må betale merverdiavgift på brukte klær, dersom de kjøpes i en brukbutikk, er et eksempel på en uheldig ordning. Tilsvarende merverdi legges ikke oppå kjøpssummen dersom man som privatperson kjøper noe fra Finn.no eller Tise, og det ikke regnes som en inntektsgivende aktivitet. Merverdiavgiften på brukte varer bør fjernes eller reduseres, uavhengig av om varen kjøpes på digitale plattformer eller i fysiske butikker.

3. R3 - Energi

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen

Forslag:

- Arbeiderpartiet i Bergen vil arbeide for å sikre nok strøm til en forutsigbar pris for husstander og næringsliv i årene som kommer. Ny kraftutbygging og utbygging av linjenettet må i størst mulig grad hensynta viktige naturverdier.
- Arbeiderpartiet i Bergen mener vi først og fremst må intensivere arbeidet med å øke kraftforsyningen gjennom fornybare energikilder, men er ikke avvisende til at kjernekraft kan være en del av en fremtidig løsning.
- Strømstøtten for husholdninger videreføres og vurderes styrket
- Det arbeides videre med å innføre fastprisavtaler for husholdningene, momsen på nettleie fjernes og strømsalgsselskapene må reguleres strengere enn i dag.

Begrunnelse:

Strøm til en forutsigbar pris som sikrer konkurransefortrinn, sammen med forsyningssikkerhet, ny industrireising og klimamål skal være førende for hvordan det norske kraftsystemet bør organiseres.

Arbeiderpartiet i Bergen legger til grunn at det er mer behov for kraft, at Vestland har et kraftunderskudd, og mener derfor det er behov for en vesentlig økt kraftproduksjon i årene framover. Dette må skje samtidig med en forsterket satsing på utbygging av linjenettet, slik at kraften kommer fram der den trengs til en mest mulig lik pris.

Våre vannkraftressurser og vannmagasiner gir et godt utgangspunkt for å møte de nye utfordringene. Disse mulighetene må utnyttes. Vår kraftproduksjon skal skape muligheter, ikke sette begrensninger. Vår næringsutvikling bygger på skuldrene til dagens bedrifter. Eksisterende arbeidsplasser og virksomheter må gis forrang ved nettutvikling og tildeling av kraft.

Både i norsk og i europeisk sammenheng er kjernekraft omstridt. Investeringene er store, og tiden fra plan til produksjon av kraft er svært lang. Derimot er produksjonen tilnærmet CO2-fri, og den legger lite beslag på landarealer.

Arbeiderpartiet i Bergen mener Norge må øke forskningsinnsatsen på utslippsfrie energiformer slik at vi følger med i den teknologiske utviklingen, og sikrer oss oppdatert kunnskap om alternative energiformer, som for eksempel kjernekraft, bølgekraft, tidevannskraft og andre mulige fremtidige energikilder.

4. R4 - Sykelønn

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen

Arbeiderpartiet i Bergen står støtt ved prinsippet om et samfunn der folk kan bidra når de er friske, og få støtte når de er syke. Sykelønnsordningen er en grunnmur i vår velferdsmodell, og den handler om mer enn penger – den handler om tillit, verdighet og solidaritet.

Arbeiderpartiet i Bergen heier på IA-avtalen, og har tillit til at partene vil få reforhandlet en avtale som jobber for å få ned sykefraværet. Debatten som har oppstått etter forhandlingene strandet tar vi avstand fra. Vi kommer aldri til å akseptere et samfunn hvor det blir større forskjeller mellom folk. Vi vet hvordan høyresiden nå jobber for at det er vanlige folk som skal bære byrden med å få kutt i sykelønn når man er syk.

Dette mener vi er feil medisin og har ingen tro på Høyre sine ord om at de skal verne den. Vi vet hvem de skal samarbeide med. Arbeiderpartiet skal være garantisten for at sykelønnsordningen blir fredet i perioden og at en heller jobber for løsninger som holder folk friske og får folk tilbake i arbeid.

Kuttet i sykelønn vil kun ramme skjevt. Mange arbeidstakere har retten til sykelønn i sin tariffavtale eller i gunstige ordninger på arbeidsplassen. Det er i all hovedsak ansatte i privat sektor og "på gulvet" som vil få kuttet. Dette vil vi aldri akseptere. Vi vil alltid jobbe for et samfunn med mindre forskjeller, som tar vare på syke mennesker.

5. R5 - Arbeid

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen

Forslag:

- Arbeiderpartiet i Bergen vil arbeide for at det blir mer forutsigbarhet for arbeid, spesielt der behovet er størst som for eksempel vikarer eller midlertidige ansatte.
- Arbeiderpartiet i Bergen mener arbeidsmiljølovens strenge krav til arbeidsavtaler må følges, men at det er et behov i dagens samfunn for at det utarbeides digitale løsninger med rette formkrav.
- Sikre at ny teknologi og ansettelsesformer ikke blir et hinder for et trygt og inkluderende arbeidsliv.
- Arbeiderpartiet i Bergen vil styrke Arbeidstilsynet for økt tilsyn og arbeide for mer digitalisering av tilsynet.

Begrunnelse:

Skal vi sikre fremtidens velferd må vi ha et arbeidsliv som inkluderer flere og som sikrer folk trygge, forutsigbare arbeidsplasser. Arbeiderpartiet vil aldri godta uthuling av arbeidsfolk sine rettigheter. Vi mener at en tydelig arbeidsmiljølov, høy organisasjonsgrad og et konstruktivt partssamarbeid er de viktigste suksesskriteriene for fremtidens arbeidsliv.

Nye måter å organisere virksomheter på, for eksempel plattformselskaper som Wolt og Foodora, digitalisering av arbeidshverdagen, løsninger for hjemmekontor, teknologiske trender og demografisk utvikling er alle eksempler på utviklingstrekk som vil prege hverdagen til norske arbeidstakere i årene fremover. De nevnte utviklingstrekkene gir enorme muligheter, men det krever også at vi er årvåkne for nye utfordringer og aktører som utfordrer den norske modellen.

6. R6 - NAV

Innstilling: Vedtas, oversendes Vestland Ap

Forslag:

- Styrke NAV med flere saksbehandlere i førstelinjen og klageinstansen.
- Gjennomgå porteføljen til NAV, for å vurdere om det er tilstrekkelig faglig og juridisk kompetanse i alle ledd.

Begrunnelse:

Vi ønsker å styrke NAV med flere saksbehandlere for å få ned saksbehandlingstiden og sikre solide fagmiljø. Vi må ha tilstrekkelig med ressurser og riktig kompetanse i alle ledd av organisasjonen. Vi vil samtidig sikre ytterligere digitalisering av NAV for å møte de ansattes og brukernes forventninger.

7. R7 - Gjenåpning av Historisk Museum med de kulturhistoriske samlingene ved Universitetsmuseet i Bergen til 2030

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen

Forslag:

- Ap i Bergen vil arbeide for en raskest mulig restaurering av Historisk Museum, Håkons Sheteligsplass 10 med blant annet de kulturhistoriske utstillingene ved Universitetsmuseet i Bergen. Utstillingene har holdt stengt siden 13. mai 2022. En passende anledning for gjenåpning av museet vil være det store Nasjonaljubileet i 2030.
- Ap i Bergen ønsker et ekstraordinært finansiert prosjekt, i samarbeid mellom Kunnskapsdepartementet og Kultur- og likestillingsdepartementet, ettersom dette bør være et felles løft både for forskning og formidling av de rikholdige samlingene til hele befolkningen.

Begrunnelse:

Universitetsmuseet i Bergen (opprinnelig kalt Bergens Museum) feirer 200-årsjubileum i 2025. Bergens Museum var forløperen til Universitetet i Bergen, som ble vedtatt i 1946 og åpnet i 1948. Den snart 100-år gamle Historisk Museum-bygningen som rommer de kulturhistoriske samlingene trenger total renovering. Bygningen tilfredsstiller ikke dagens klimatiske eller branntekniske krav til sikker oppbevaring av det verdifulle gjenstandsmaterialet og har ikke universell utforming eller den standard et moderne museumsbygg med utstillingslokaler krever. Like mye som en bygningsmessig oppgradering for en fremragende forskningsinstitusjon er dette prosjektet en oppgradering for kultur- og museumsformidling, og prosjektet bør slik være en selvsagt del av kulturbudsjettet. Samlingen inneholder uvurderlig viktige gjenstander med et stort tidsspenn.

Når 2030 er et naturlig åpningsår, legges det vekt på den feiringen av Olav Haraldsson og slaget på Stiklestad 1030 med den påfølgende kristning og statsutvikling, som det store Nasjonaljubileet 2030 skal markere. Museets samling fra vikingtidens og middelalderens materielle kultur avspeiler ikke bare Vestlandets betydning for forløpet Nasjonaljubileet markerer, men setter også utviklingen både før og etter Stiklestad 1030 inn i en nasjonal og internasjonal kontekst. For eksempel er Universitetsmuseets samling av billedfortellinger på alterforstykker (frontaler), malt på tre, fra høy- og senmiddelalder én av bare to så store og verdifulle samlinger på verdensbasis. Det være seg egyptiske mumier, norske arkeologiske funn fra steinalder til middelalder, bygdesamlingen fra Vestlandet og bysamlingen fra Bergen, eller den viktige norske kirkekunsten: Ap ønsker ikke flere tiår uten formidling av denne rike kulturarven til barn, ungdom og besøkende fra inn- og utland.

8. R8 - Fremtidens havbruk

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen

Forslag:

- At åpne konsesjoner skal kunne byttes mot to lukkede.
- Gi insentiver for overgang til lukkede anlegg, for eksempel gjennom lettelser i skatter og avgifter for de som tar bærekraftige grep.
- Gi tillatelser til fullskala testing av gryteklare, lukkede og bærekraftige anlegg.
- Legge til rette for nye og bærekraftige produksjonsmetoder innen havbruk.

Begrunnelse:

Arbeiderpartiet er tilhenger av at det skal produseres bærekraftig sjømat. Vi ønsker at det skal kunne komme vekst i havbruksnæringen, men ser at utfordringene næringens fotavtrykk har på miljøet er uheldig for fjordene og villfisker. Samtidig som disse utfordringene hindrer næringens ønske om vekst.

Teknologiutviklingen trenger intensiver for å skyte fart, samtidig som vi må gi gode og forutsigbare muligheter for aktører som prøver ut ny teknologi. Den nye teknologien er fremtiden, da må vi gi gode forutsetninger for at den nye teknologien kan skapes og faktisk tas i bruk.

9. R9 – Forsvar – nytt forslag

Innstilling: Oversendes VAP og Stortingsgruppen.

Forslag:

- Sikre investeringer i langtrekkende luftvern for å beskytte bergensområdet spesielt og andre befolkningstette og forsvarskritiske områder generelt mot ballistiske missiler.
- Organisere Forsvaret slik at avdelinger med operativt ansvar får større rådighet over egne anskaffelser og ansettelser, og slik at alle forsvarsgrener er godt representert i avgjørelsesfora.
- Legge forholdene til rette for at de militære skolene vesentlig øker og helst doubler inntaket så raskt som mulig, og videreføre styrkingen av Heimevernet gjennom økte ressurser til trening og moderne materiell. Bruken av deltidsansatte reservister bør utredes.
- Styrke forsvaret av Norges kyst- og havområder, herunder gjennom å styrke Kystvakten og grenens evne til samarbeid med politiet, og gjennom å videreføre Forsvarets satsing på styrker spesifikt innrettet mot kontroll og overvåkning langs kysten.

Begrunnelse:

Det er bred enighet om at Forsvaret må styrkes for å sikre rikets sikkerhet og selvstendighet. Den nylig vedtatte langtidsplanen for Forsvaret bør derfor følges opp så hurtig og dekkende som mulig.

En mangelfull side ved langtidsplanen er imidlertid at området rundt Bergen per nå blir stående uten adekvat langtrekkende luftvern, til tross for at området inneholder vesentlige befolknings-sentre og kritisk infrastruktur av nasjonal og europeisk betydning. Det bør derfor så snart som mulig investeres i egnet luftvern for å beskytte bergensområdet, og eventuelt også andre befolkningstette og forsvarskritiske områder, fremfor at bare det sentrale Østlandet skal dekkes.

Et sterkt forsvar er videre avhengig av en effektiv organisering hvor anskaffelser og ansettelses kan behandles hurtig og kostnadseffektivt. Forsvaret bør derfor organiseres slik at avdelinger får mer direkte kontroll og rådighet over materiell og personell. Det er videre viktig at alle forsvarsgrener er representert der hvor viktige avgjørelser fattes, slik at viktige prioriteringer og investeringer skjer i lys av helheten av Forsvarets arbeid.

Forsvarets evne til å beskytte landet er avhengig av kvalifisert og godt trent personell. Inntaket til militære skoler bør derfor økes, og Heimevernet bør styrkes gjennom økte ressurser til trening og moderne materiell. Satsingen på reservister bør videreføres da disse ifølge eksperter utgjør en kostnadseffektiv måte å øke landets militære utholdenhet. Det bør utredes en mulighet for lønnet aktiv tjeneste på deltid like etter førstegangstjenesten for å bevare kritisk kompetanse og beredskap.

Forsvaret av Norge avhenger av forsvaret av kysten. Etter den kalde krigen har fokus imidlertid ligget på landforsvaret, nå bør forsvaret av kyst- og havområder igjen prioriteres. Kystvakten er sentral for den sivile kontrollen og militære overvåkingen av norsk farvann, grenen bør derfor styrkes og samarbeidet med politiet forsterkes, særlig tatt hensyn til forsvaret av kritisk infrastruktur som strøm- og gassledninger. Opprettelsen av separate innsatsstyrker i Heimevernet for forsvar og overvåking av kysten bør videreføres, og helst forsterkes med egne regimenter under Sjøforsvaret og Hæren.

10. R10 – Skatt

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen

Forslag:

- Gjenninnføre arveavgiften, med et økonomisk bærekraftig bunnfradrag, og se på muligheten for en gradvis innbetaling.
- Øke skattefradraget for fagforeningskontingent ytterligere
- Økt skatt på sekundærbolig med progressiv økning ut i fra hvor mange boliger man eier
- Redusert skatt på fritidsbolig, men progressivt økt skatt hvis man eier flere fritidsboliger
- Øke bunnfradraget i formueskatten.

Begrunnelse:

Beskatning av inntekt og pensjon hensyntar fordeling og god ressursbruk på en rimelig måte, spesielt ved at lavere inntekter får en redusert beskatning. Likeledes er innføring av grunnrenteskatt innen fiskeoppdrett og kraftproduksjon gode tiltak. Det gjelder også avgifter på helse- og miljøskadelige aktiviteter.

Utformingen av skattesystemet må utformes bedre. AiB mener at skatteutvalgets (NOU 2022: 20) bør følges opp til fordel for dem med lav inntekt. Arbeiderpartiet bør foreslå å redusere aksjerabatten, en økning av bunnfradraget og reduksjon i skattesatsen for formuer, samtidig som det vurderes en kompenserende gjeninnføring av arveavgift på større formuer.

Formueskatten er en omfordelende skatt som bidrar til økonomisk omfordeling i landet.

Faktum er at mesteparten av formueskatten betales av landets aller rikeste, personer med aksjeformuer i milliardklassen. Arbeiderpartiet ønsker å skjerme pensjonister med nedbetalte hus, eiere av små bedrifter og oppstartsselskaper ved å øke bunnfradraget.

11. R11 - Bolig

Innstilling: Vedtas, oversendes bystyregruppen, VAP og Stortingsgruppen.

Forslag:

- Sikre at kommersielle aktører ikke driver Airbnb-utleie i boligområder
- Regjeringen fortsetter å øke bevilgningene til Husbanken ytterligere, hvor styrkingen primært skal prioritere unge for startlån og bostøtte.
- Husbanken og Enova skal stimulere og tilrettelegge for bygging av minihus, i første omgang i form av støtte til pilotprosjekter.
- Øke tilskudd til Enova for å gi støtte til privatpersoner som ønsker å gjennomføre gode energi- og klimatiltak.
- Sikre en bostøtte på et nivå som gjør at folk får hverdagen til å gå opp.
- Det bør legges bedre til rette i arealplanlegging i kommuner og fylkeskommuner for bygging av og plassering av minihus.
- Bergen skal bygge flere studentboliger, særlig ved å tilby billige tomter og bygg til SAMMEN.
- Bergen kommune bygger og kjøper flere kommunale boliger, særlig i områder med få kommunale boliger.
- Bergen kommune i større grad vurderer å benytte forkjøpsretten ved salg av leiegårder.

Begrunnelse:

Vi vil at flere skal komme seg inn på boligmarkedet. Det er en utfordring at boligprisene er høye i norske byer, og det bidrar til å sementere forskjellene i samfunnet vårt. Prisene ekskluderer særlig unge mennesker, enslige og vanskeligstilte fra boligmarkedet. For Arbeiderpartiet i Bergen er det et mål at folk flest skal få muligheten til å eie sin egen bolig, og vi vil ta i bruk flere virkemidler for å oppnå dette målet. Eksempler er å beslutte eie-til-leie-prosjekter gjennom reguleringsplaner, startlån fra Husbanken og boligprosjekter med flere innslag av dele-løsninger. I tillegg må vi sikre at det bygges flere familieboliger i de store byene for å imøtekomme etterspørselen etter større boliger.

Et godt kommunalt boligtilbud

Kommunale boliger er et tilbud til mennesker som av ulike grunner har vanskeligheter med å komme inn på det ordinære boligmarkedet. Det er viktig at Bergen kommune har tilstrekkelig antall kommunale boliger, hvilket ikke er tilfellet i dag. I tillegg bør leieprisnivået ikke settes på et uforholdsmessig høyt nivå og bostøtten må være på et nivå som gir folk anledning til å leve gode liv.

Gode nabolag, også i sentrum

Arbeiderpartiet i Bergen er overbevist om at gode nabolag skapes gjennom en høy andel fastboende. I Bergen er det i flere sentrale deler av byen en stor utfordring med storstilt utleievirksomhet midt i etablerte nabolag. Problemet er ikke at enkelte leier ut huset eller leiligheten sin et par uker om sommeren, men når hele oppganger og bygårder får karakter av å være mini-hotell. Skatteetaten regner utleievirksomhet som næring dersom den skjer ved særlig hyppighet - eksempelvis at boligen kun brukes til korttidsutleie. Fra 2022 til 2024 har omfanget av leieinntekter fra Airbnb i Bergen økt med 171 prosent, og antall boenheter på plattformen økte i samme periode fra 2806 i 2022 til 4313 i 2024. Hyppig utskifting av beboere og høy grad av utleie fortrenger fastboende. Vårt mål er at flere barnefamilier skal ha råd til og ønske om å bosette seg i sentrum av den vakre byen vår. Da må vi stoppe veksten i kommersiell Airbnb-utleie og få på plass strengere reguleringer.

Studentboliger

Trygg og god bolig i nærheten av studiestedet og byens mangfoldige kultur og samfunnsliv, et godt helsetilbud, og et tett samarbeid med regionens fremoverlente næringsliv, både under og etter studietiden, er viktig for å skape en god studietid. Det skaper grobunn for et godt liv i Bergen, også etter studiene. I Bergen har Sammen (Studentsamskipnaden) ca. 5600 studentboliger i sin portefølje. Det gir en dekningsgrad på 13,6 prosent av Bergensstudentene. Hvert eneste år står tusenvis av studenter i kø for å få studentboliger og mange blir tvunget til å ta til takke med dårlige og utrygge leiligheter på det private leiemarkedet. Arbeiderpartiet i Bergen støtter Sammen sitt mål om en dekningsgrad på 20 prosent innen 2030.

Minihus – en bærekraftig bolignisje?

1 million av Norges befolkning er enslige. Bare 25 % av unge mellom 18 og 29 år har boliglån. Med dyrtid og svært høyt kostnadsnivå sliter mange, og spesielt disse gruppene med å få boliglån. Mellom 125.000 og 150.000 boliger på landsbasis står tomme store deler av året. Likevel sliter distriktene med avfolkning og svak tilflytting der boligmarkedet er det største problemet når distriktene har sysselsetting å tilby.

Minihus kan være en rimelig og bærekraftig boform både i forhold til arealdisponering, energiløsninger og materialbruk. Økt bygging av minihus vil kunne lette trykket på det ordinære boligmarkedet fordi det representerer en annen og billigere bolig.

12. R12 - Havbunnsmineraler

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.

Forslag:

- At Norge støtter opp om et globalt forbud mot gruvedrift på havbunnen frem til vi har et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag til å evaluere effektene av en slik industri på miljø og biomangfold i havene.
- Gi midler til forskning på mineralutvinning på havbunnen til Havforskningsinstituttet.
- Sikre at det legges til rette for kompetansemiljø og statlige arbeidsplasser i Bergen tilknyttet gruvedrift på havbunnen, dersom Norge åpner for virksomheten.
- Forskningen skal skje hos uavhengige forskningsmiljø, fortrinnsvis på uavhengige forskningsinstitusjoner, og ikke hos private selskap med egeninteresser i gruvedrift på havbunnen.
- Sikre at Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet fortsatt er samlet i Bergen, fortrinnsvis på Dokken.

Begrunnelse:

Den geopolitiske utviklingen understreker viktigheten av å sikre forsyningen av mineraler og metaller fra flere kilder - fra land med demokratiske styresett. Et område i Norskehavet og Grønlandshavet vurderes åpnet for havbunnsmineralvirksomhet. I denne anledning ønsker Arbeiderpartiet i Bergen å understreke hvor viktig det er med føre-var prinsippet i utvinningen av mineraler på havbunnen.

13. F13 - Sikre totalberedskapen

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP.

Forslag:

- Det må utarbeides en totalberedskapskampanje som opplyser befolkningen
- Investere i og ruste opp tilfluktsrom. Utrede alternativer til tradisjonelle tilfluktsrom
- Opprette flere beredskapslagre og generatorer for alternativ produksjon av energi
- Vi må sette av midler til trening, og kapasitet i den sivile spesialisthelsetjenesten til å kunne ta imot militære traumepasienter.
- Totalberedskapskommisjonens rapport må leses i sammenheng med langtidsplanen for forsvaret. Bør følges opp med en egen langtidsplan for totalberedskap.
- Utvikle konkrete tiltak for å hindre og reagere på bruken av hybride verkemiddel mot Norge inkludert sabotasje og cybersabotasje.

Begrunnelse:

Arbeiderpartiet i Bergen ønsker å gjøre mer for å beskytte sivilbefolkningen i Norge. Sivilbefolkningen må ha tilgang til tilfluktsrom og få en innføring i sivil beredskap. Som en del av totalberedskapen må vi investere i og ruste opp tilfluktsrom, og kommunene må få klare pålegg fra staten om hvilke krav som stilles. Det bør også utredes hvilke alternativer til tradisjonelle tilfluktsrom som finnes i dag, herunder mulig sambruk med andre funksjoner som parkeringsanlegg, fjellhaller, tunneler etc. Informasjon om disse må være lett tilgjengelig for landets innbyggere, uavhengig av hvilken kommune man bor i.

Ved krise og krig må den samfunnskritiske delen av sivilsamfunnet og Forsvaret samvirke. Vi må styrke integriteten og forsvarsevnen til norske bedrifter, helsevesenet og sivilsamfunnet for øvrig.

14. R14 - Forskuddsgaranti til skipsverft

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP eller Stortingsgruppen.

Forslag: Det foreslås å undersøke mulighetene for en bedre ordning med forskuddsgaranti til skipsverftene som i mindre grad binder kapital og reduserer risiko.

Begrunnelse:

Når et verft og et rederi inngår kontrakt om å bygge båt, betaler rederiet et forskudd først og resten av beløpet når båten står ferdig. Pengene som blir betalt i forskudd ønsker rederiet en forskuddsgaranti på, altså at de er garantert å få pengene tilbakebetalt dersom verftet av en

eller annen grunn ikke klarer å levere båten slik man har avtalt. I realiteten betyr det at verftet må ha en del av forskuddet låst på en konto, fremfor i bruk til å faktisk bygge båten.

Dagens forskuddsgaranti krever at rederier betaler 20 prosent av kostnaden på forskudd når de bestiller et nytt skip. En forskuddsgaranti fra staten til skipsverftene vil skaffe likviditet, og sikre igangsetting av byggekontrakter for skip. Norske skipsverft har teknologi og kompetanse til å bygge skip med høy kompleksitet. Små marginer ved oppdrag gir begrenset likviditet. Slik forskuddsgaranti vil ikke medføre kostnader for staten.

- For verft med flere bestillinger vil det binde opp store mengder kapital, som ellers skulle dekket lønn eller andre kostnader knyttet til byggeprosjektene. Dette kan føre til at verftene mister muligheten til å ta på seg nye oppdrag. Etter mange år ser markedsituasjonen for norske verft langt lysere ut.

Det må innføres verktøy som gjør det lettere for verftene å faktisk kunne ta på seg oppdragene.

15. R15 – Kollektivpriser

Innstilling: Vedtas, oversendes Fylkestingsgruppen og VAP

Forslag :

- Arbeiderpartiet i Bergen mener at prisene på kollektivtrafikken må reduseres, og at særlig prisene på månedskortene må settes ned.
- Arbeiderpartiet i Bergen mener prisen på enkeltbilletter i Bergen må reduseres for å gjøre det enklere for folk å ta bussen og Bybanen.

Begrunnelse:

Det er mange hensyn å ta når en skal prise kollektivtilbudet. På denne ene siden skal man sikre nok inntekter til å kunne gi et forsvarlig og velfungerende kollektivtilbud og på den andre siden må man sikre at folk har råd til å benytte seg av tilbudet. Tilgjengelig forskning viser at pris kommer ganske langt ned på listen over avgjørende faktorer for om folk velger å reise kollektivt eller ikke. For veldig mange er det viktigere med god regularitet eller komfortable og forutsigbare reiser enn et billig tilbud. Samtidig vet vi at mange som før har hatt en helt ok privatøkonomi nå sliter økonomisk. Vi vet og at de største rabattene gis til dem som har råd til å kjøpe et årskort, et halvtårskort eller et månedskort. Mange av dem med dårligst økonomi har ikke anledning til dette, dermed blir prisingen av kollektivtrafikken usosial.

16. F3 – Antall studieplasser

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP

Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti

Forslag:

- Antallet studieplasser for medisin i Norge økes, med særlig fokus på de sentrale studieløp i Bergen, Oslo og Trondheim.
- Antallet studieplasser for medisin i Norge økes, i tråd med faglige anbefalinger for opptrapping av studieplasser.
- Helsedirektoratet oppdaterer Norges behov for LIS1 (Leger i spesialisering 1) hvert tredje år. Tilgjengelige LIS1-stillinger må deretter økes i takt med anbefalingene.

Begrunnelse:

Sikre fremtidens helsevesen

I perspektivmeldingen kom det fram at Norge trenger 180 000 flere helsepersonell innen 2060. Skal vi klare dette målet må vi satse på rekruttering og ivaretagelse av helsepersonell. Som #legermåleve-kampanjen viste, har arbeidsbelastningen på leger og sykepleiere blitt for stort. For å redusere denne, er vi nødt til å utdanne og ansette flere helsepersonell. Desentrale studieløp er en god løsning som det må bygges videre på, spesielt etterhvert som verden går inn i usikre tider.

17. F5 - Økning av salærsatsen (rettshjelpsatsen)

Innstilling: Vedtas, oversendes Stortingsgruppen og VAP

Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti

Forslag:

- Øke rettshjelpsatsen fra 2024-nivået på kr. 1265,- til salærrådets anbefaling på kr 1464,- (i 2024-kroner).
- Justere rettshjelpsatsen hvert år med en ambisjon om å følge salærrådets anbefalinger.

Begrunnelse:

Den offentlig finansierte rettspleien er rettstatens ryggrad. Forutsetningen for at systemet fungerer, er at finansieringen er tilstrekkelig til at advokater vil prioritere å være forsvarer. Dagens sats er et godt stykke fra det regjeringsoppnevnte salærårets anbefaling, som i seg selv ikke fullt og helt tar høyde for prisveksten, og er langt lavere enn rettshjelpsatsen hos våre skandinaviske naboer.

18. F6 - Endre dommerfullmektigordningen

Innstilling: Vedtas, oversendes Stortingsgruppen og VAP

Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti

Forslag:

- Redusere andelen dommere som ansettes som dommerfullmektiger. Innføre en fast funksjonstid/stillingslengde på tre år.
- Rekruttere flere embetsdommere for å kompensere for reduksjonen i dommerfullmektiger.
- Legge til rette for utredningsstillinger i tingrettene der dette er hensiktsmessig.

Begrunnelse:

Vår rettssikkerhet forutsetter en forsvarlig rekruttering og ansettelse av habile dommere. Dagens ordning, der om lag en tredjedel av dommerne i tingrettene er dommerfullmektiger på kort åremål, og der ansettelsesforholdet delvis hviler på sorenskrivers skjønn, kan gå ut over dommernes uavhengighet. Vi ønsker derfor å endre dommerfullmektigordningen.

19. F15 - Fornybar energi

Innstilling: Oversende det nye styret.

Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti

Forslag: - Legge til rette for økt industriell symbiose ved bruk av overskuddsenergi og fjernvarme.

- Stille strengere krav til utnyttelse av overskuddsenergi og fjernvarme i KPA.
- Revidere energimerkeordningen slik at eksisterende fjernvarmenett har høyere vektingsfaktor enn grunnvarme.
- Endre TEK-forskriften til at bygg over 1000 kvm skal ha høyere energifleksibilitet enn i dag.

Begrunnelse:

Vi har i dag et presset strømnnett i Vestland. For å møte fremtidens kraftbehov må vi legge bedre til rette for lokal produksjon av fornybar energi og utnytte eksisterende nett og fjernvarmenett bedre enn vi gjør i dag.

20. F18 - Hybride trusler

Innstilling: Oversendes styret i AiB.

Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti

Forslag: - Gi tilskudd til rederier som har sikkerhetsklarerte offiserer.

- Ta til orde for en «Vær varsom plakat» for norske rederier og forsvarskritisk industri.
- Legge til rette for bedre samarbeid mellom Forsvaret, sivil kompetanse og industri.
- Gi tilskudd til sivil cyberberedskap. Legge til rette for trening og kunnskapsspredning.

Begrunnelse:

Luftfarten blir GPS- jammet i Nord-Norge, russerne har kuttet internettkabelen til Svalbard og norske bedrifter blir utsatt for infiltrasjon, spionasje og cyberangrep. Vi må styrke integriteten og forsvarsevnen til norske bedrifter og sivilsamfunnet.

21. F19 - Et godt totalforsvar

Innstilling: Oversendes styret i AiB

Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti

Forslag: - Vi må sette av midler til trening, og kapasitet i den sivile spesialisthelsetjenesten til å kunne ta imot militære traumepasienter.

- Totalberedskapskommisjonens rapport må leses i sammenheng med langtidsplanen for forsvaret. Bør følges opp med en egen langtidsplan for totalberedskap.

Begrunnelse:

Ved krise og krig må den samfunnskritiske delen av sivilsamfunnet og Forsvaret samvirke. Vi må styrke integriteten og forsvarsevnen til norske bedrifter og sivilsamfunnet.

22. F20 - Anskaffelse av materiell

Innstilling: Oversendes styret i AiB.

Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti

Forslag: - Legge til rette for økt inntak og økt utdanning i maritim sektor.

- Innrette offentlige anbud slik at leveringssikkerhet, sikkerhetsklarert produksjon og vedlikehold, samt samarbeid med nasjonal teknologi og kompetanse er viktige momenter ved valg av leverandør.

- Kjøpe inn flere Stridsbåt 90 eller tilsvarende materiell, for rask forflytning av kysttropper.

Begrunnelse:

Hele NATO skal nå bestille nytt utstyr. Vi har den kompetansen som trengs i norsk forsvarsindustri og ved norske verft for å utvikle og produsere alle de skipstypene vi trenger (med unntak av ubåter, som allerede er bestilt fra Tyskland). Ved å bygge de nye skipene til Sjøforsvaret i Norge sikrer vi at Norge blir prioritert, samtidig som vi legger til rette for utvikling av forsvarskritisk teknologi og kompetanse.

23. F23 - Sikre nasjonal innovasjon – Samarbeid mellom forskning, næring, forvaltning og myndighet

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP

Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti

Forslag: - Modernisere norsk verne- og rettighetsbærende lovgivning, med digitale formkrav.

- Oppdatere lovverket slik at det legger til rette for økt digital inkludering og åpen kode-delning.

- Utvikle modeller til forvaltningen for å forstå effektene av digitalisering.

- Utvikle verktøy som sikrer bedre samhandling mellom kommuner, statlige og private aktører.

- Sikre mer og bedre etter- og videreutdanning av digital kompetanse.

Begrunnelse:

Samlet sett kan vi skape 5600 milliarder frem mot 2040 gjennom effektivisering av forvaltningen og utvikling av ny teknologi, løsninger og produkter. Norge er i dag verdensledende innenfor bruk av KI i noen bransjer, som f. eks havbruksnæringen. Skal vi fortsette å være verdensledende og sikre konkurransefortrinn må vi legge til rette for økt innovasjon. Økt samarbeid mellom forskning, næring, forvaltning og myndighet vil være til interesse for alle, og vil kunne legge til rette for synergi og økt innovasjon.

24. F24 - Svindel – Phishing og scam

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP.

Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti

Forslag: - Øke det digitale kompetansenivået i samfunnet – slik at flere klarer å identifisere svindelforsøk.

- Støtte utvikling av verktøy som gjør det enklere å oppdage svindel og stoppe misbruk av data.

Begrunnelse:

Det er sannsynlig at svindelforsøk med bruk av KI vil øke i årene fremover, samtidig som det blir vanskeligere å identifisere at man er under et svindelangrep

25. F28 - Utsatt skolestart

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen

Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag

Forslag: Arbeiderpartiet i Bergen støtter at man utreder å korte ned grunnskolen med ett år, tilbake til niårig grunnskole. I motsetning til de signaler som er gitt om å gjøre dette gjennom å kutte sisteåret i grunnskoleutdanningen, mener vi at utsatt skolestart er en bedre løsning. Vi mener derfor at man må utrede en ordning med niårig grunnskole og skolestart for 7-åringer.

Begrunnelse:

Både evalueringer om seksårsreformen og tilbakemelding fra skolene peker i retning av at det forespeilte lekåret som førsteklasse skulle få ved mange skoler ikke har blitt en realitet. Dette skyldes både fysisk og pedagogisk organisering i skolene. I forhold til seksåringenes naturlige lekbaserte utvikling bør det derfor utredes om ikke det vil være en

bedre løsning å utsette skolestart til syv år og heller la barn få et ekstra år i barnehagen, som både fysisk og pedagogisk er bedre i stand til å ivareta barnas primære behov og utvikling. Forskingen som ble igangsatt før innføringen, men reformen ikke ventet på, konkluderte med at dersom man ønsket mer lek for 6-åringene, så var barnehage riktig, om man ønsket skole, så burde man innføre skole fra høsten det året de fylte 6 år. Den mellomløsningen som ble vedtatt ble beskrevet som en utopi, og erfaringene fra 1997 viser at dette var riktig konklusjon.

26. F29 - KI

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP

Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag

Forslag: AiB anerkjenner de enorme verdiene og potensialet til å løse samfunnsutfordringer som er i Norges store dataressurser. KI og andre moderne analysemetoder åpner både kjente og ukjente potensial, men tilgjengelig og sikker bruk (personvern og nasjonale interesser) krever en offensiv datapolitikk, underlagt nasjonal kontroll der merverdien kommer fellesskapet til gode.

Begrunnelse:

Bedre data, bedre tilgang til data og bedre datadeling er den enkeltfaktoren som kan ha størst betydning for at forskning skal kunne bidra til å løse samfunnets og næringslivets utfordringer. Riksrevisjonen viser til mangelfull infrastruktur og bedre tilgang på data av god kvalitet er viktige forutsetninger for å ta i bruk kunstig intelligens i større skala. Norges totalberedskap og samlede sivile og militære motstandskraft vil være avhengig av samarbeid og datadeling mellom offentlige myndigheter, militære og sivile aktører, næringsliv og lokalsamfunn.

Målet må være at data blir et fellesgode som er underlagt demokratisk nasjonal kontroll og gir like vilkår for konkurranse – og samtidig større muligheter for forskning, innovasjon og verdiskaping. En god forvaltning og deling av data bør ha som mål at økonomiske gevinster tilbakeføres til fellesskapet der data produseres.

Det å tilgjengeliggjøre og sikre data er en kostnad, men kostnaden ved ikke å gjøre det er større. Insentiver som motiverer bedrifter, det offentlige og andre dataforvaltere til deling må vurderes. Datadeling og sikring må lønne seg.

27. F33 - Forbud mot import av varer med PFAS

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen

Forslagsstiller: Bergen AUF

Forslag:

- Innføre et forbud mot import av varer av typen klesplagg og lignende som inneholder polyfluoroalkyle substanser (PFAS).

Begrunnelse:

Regulering av varer som kommer inn til Norge er nødvendig. Kun dette kan få en slutt på overforbruket av klær som blir solgt hovedsakelig fra nettbutikker som Temu. Arbeiderne som produserer for Temu jobber under tvilsomme arbeidsforhold. Klærne de produserer også tvilsomme. Mange inneholder såkalte polyfluoroalkyle substanser (PFAS). Dette er substanser som virker hormonforstyrrende og kan skape Ett forbud mot PFAS vil i tillegg i realiteten kraftig redusere import av varer produsert under tvilsomme arbeidsforhold. AUF må gjøre det vanskeligere for nettbutikkene å skape monopol på markeder og å slippe å tenke på klimaet.

28. F34 - Utdanning for fremtiden

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen

Forslagsstiller: Bergen AUF

Forslag: Utdanning for fremtiden. AiB vil derfor -Arbeide for at minst 15% av norsk bistand skal gå til utdanningsformål innen 2030 og prioritere støtte til grunnutdanning i lavinntektsland, med særlig fokus på jenter og marginaliserte grupper.

-Øke samarbeidet med internasjonale organisasjoner som UNESCO og UNICEF for å fremme utdanningsprosjekter og støtte initiativer som fremmer digital læring og tilgang til teknologi i utviklingsland.

-Arbeide for å eliminere kjønnsforskjeller i utdanning ved å støtte programmer som sikrer at jenter har like muligheter til å fullføre skolegangen.

-Fremme utdanning som inkluderer bærekraftig utvikling og miljøbevissthet.

Begrunnelse: Utdanning er en grunnleggende menneskerettighet og en nøkkel til å bekjempe fattigdom, fremme likestilling og sikre bærekraftig utvikling. Global solidaritet og fred er grunnmuren til vår ideologi. Tilgang til kvalitetsutdanning er avgjørende for å styrke

individens muligheter og for å bygge stabile, likestilte og fredelige samfunn. I en globalisert verden er det viktigere enn noen gang at vi tar ansvar for å bidra til utdanning på tvers av landegrenser. Derfor ønsker vi at Norge forplikter seg til å øke investeringene i global utdanning som en del av vår internasjonale utviklingspolitikk.

29. F35 - Solcellepanel på alle offentlige bygg

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen

Forslagsstiller: Bergen AUF

Forslag:

1. At alle nye offentlige byggeprosjekter skal designes med integrerte løsninger for solcellepaneler eller annen egnet strømproduserende teknologi fra starten av planleggingsfasen.
2. At det opprettes en offentlig finansieringsordning for å støtte implementeringen av disse teknologiene.
3. Alle installasjoner skal møte nasjonale og internasjonale standarder for sikkerhet og effektivitet.
4. At det skal investeres i utdanning og opplæring av arbeidskraften.
5. At det skal igangsettes informasjonskampanjer for å øke bevisstheten om fordelene med fornybar energi og involvere lokalsamfunnet i overgangen til en mer bærekraftig fremtid.
6. Unnløte enkelte bygg fra solcellepaneler, ettersom byggene kan være verneverdige eller bli ødelagt av solcellepaneler.

Begrunnelse:

I lys av de økende utfordringene knyttet til klimaendringer og behovet for å fremme bærekraftig utvikling, er det av ytterste viktighet å ta i bruk ren og fornybar energi i alle sektorer av samfunnet. Offentlige bygg står som nøkkelaktører i denne transformasjonen. Ved å utruste disse byggene med solcellepaneler eller annen strømproduserende teknologi, kan man redusere karbonavtrykket, øke energisikkerheten, og fremme teknologisk innovasjon.

30. F37 - Årstad Gård, en del av Årstad bydel

Innstilling: Vedtas, oversendes bystyregruppen

Forslagsstiller: Årstad Arbeiderpartilag

Forslag: Arbeiderpartiet i Bergen arbeider for grensejustering mellom Bergenhus og Årstad Bydel blir gjennomført slik at Årstad Gård mv blir del av Årstad Bydel.

Begrunnelse: Benevnelsen Årstad Bydel blir direkte feil at gamle Årstad Gård – Årstadvollen mv. er lagt til Bergenhus Bydel . Det vil være naturlig at man justerer bydelsgrensen slik at gamle Årstad gård og dermed Haukeland Gård som ligger mellom ligger mellom Årstad og Kronstad innlemmes som del av Årstad Bydel.

31. F38 - Flere snarveier til Løvstien

Innstilling: Vedtas, oversendes bystyregruppen

Forslagsstiller: Årstad Arbeiderpartilag

Forslag: Arbeiderpartiet i Bergen skal jobbe for at det kommer flere muligheter til å ta seg opp på stien i form av tilrettelagte snarveier.

Begrunnelse: Hele Løvstien hadde offisiell åpning av traseen vinteren 2024. Arbeiderpartiet i Bergen var sterkt delaktig til at trassen fikk den fulle størrelsen sin i årene da AP styrte Bergen fra 2015-2023. Stien gir anledning til at folk kan drive med lavterskel mosjonsaktivitet som igjen bidrar til bedre folkehelse. Likevel er det slik at det få muligheter for å komme seg opp på stien og særlig mellom strekket fra løvstakkveien til Langeskogen er det bare 1 mulighet for å komme seg opp på stien og det er fra Kristian Bings vei.

32. F39 - Folkescene ved Slettebakken skole

Innstilling: Vedtas, oversendes bystyregruppen.

Forslagsstiller: Årstad Arbeiderpartilag

Forslag: Ved oppussing av Slettebakken skole vil Arbeiderpartiet jobbe for at det kommer egnede kultursaler på eller i nærheten av Slettebakken skole og at det jobbes for en folkescene hvor større bydelsarrangementer kan avholdes.

Begrunnelse: Slettebakken har få muligheter for å drive med kulturaktivitet. Det har vært innbyggerforslag om at bunnpris bygget kunne få muligheten til å bli et bibliotek, men ble nedstemt i bystyremøte i 2024. Behovet er der fortsatt og Slettebakken skole skal etter skolebruksplanen pusses opp de neste årene.

33. F41 – Havforskningsinstituttet må styrkes

Innstilling: Vedtas, oversendes Stortingsgruppen.

Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag

Forslag: Havforskningsinstituttet må styrkes. Som statens viktigste verktøy for å sikre ansvarlig forvaltning av ressursene til havs, ressurser som 70% av våre eksportinntekter er basert på, så trenger HI stabile og tilstrekkelige ressurser og infrastruktur. Både i form av personal, båter og bygg. Derfor må regjeringen øke innsatsen på havforskning og HI.

Begrunnelse: Regjeringen mottok «Strategisk gjennomgang av Havforskningsinstituttet» frakonsulentselskapet Deloitte AS den 20 august 2024.

<https://www.regjeringen.no/contentassets/f58445c35c584c208cba8fbe1150838e/strategisk-gjennomgang-av-havforskningsinstituttet.pdf> Rapporten anbefalte at regjeringen først måtte bestemme det fremtidige mandatet til Havforskningsinstituttet før det ble gjennomført eventuelle nedskjæringer. Allikevel er HI nå pålagt å kutte ca 80 stillinger over de neste 3 årene.

Havnæringene har vært og kommer til å være blant våre viktigste næringer. Det er derfor uforståelig at Ap/Sp regjeringen velger å kutte i havforskningsmidler og krever at nybygget skal nedskaleres.

34. F42 – Tomtepriser for HI tomten

Innstilling: Oversendes bystyregruppen uten realitetsbehandling

Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag

Forslag: Bergen kommune må kjenne sin besøkelsestid og avklare tomteprisen for HI slik at byggeprosessen ikke stopper opp. Dette er viktig for å beholde og styrke det viktige forskningsmiljøet i Bergen.

Begrunnelse: Kommunen har i lengre tid trenert tomtevalg og nå krever Meyer byrådet en svært høy pris for tomten. Det var Erna regjeringen som i sin tid bestemte rammen for bygget, og jo mer som går til tomt desto mindre til nybygget. Andre byer står i kø for å overta Havforskningsinstituttet. Avdelingen i Tromsø har blitt styrket de siste årene og mange krefter ønsker også Fiskeridirektoratet lokalisert i Nord-Norge.

35. F43 – Styrke forskningen

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.

Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag

Forslag: Arbeiderpartiet ønsker å styrke forskningen og den akademiske friheten til de veletablerte universitetene som har stor faglig bredde fordelt på mange fakultet. Dette er viktig for å sikre kvalitet og intellektuell beredskap for hele samfunnet, for små, spredte miljøer kan ikke skape den vitenskapelige dialogen på tvers av fag som er nødvendig.

Begrunnelse: Forskning og vitenskap må ligge til grunn når man tar politiske beslutninger, men politiske styring må ikke hindre ny eller utviklingen av eksisterende kunnskap. Den akademiske friheten svekkes også her i Norge ved at ressurser styres for å oppnå politiske mål. Det er lett å gripe til forsknings og utdanning som et politisk verktøy, det er lett å skape aksept for nødvendigheten av å vite hva ressursene går til, men om samfunnet ikke sikrer store og brede universiteter som er i stand til å ivareta også små, og tilsynelatende uviktige fag, så vil ikke forskning og utdanning fungere som det politiske verktøyet som det blir påstått at det er. For å sikre vitenskap kvalitet og akademisk frihet må de store breddeuniversitetene sikres frie midler uten politisk styring utover at det skal gå til å sikre bredde og kvalitet.

36. F45 – Tillit til forskningsinstitusjonene

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.

Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag

Forslag: De akademiske kontrollmekanismene i form av muntlige eksamener, eksterne sensorer, offentlige disputaser og åpen debatt på tverrs av fagmiljøer må ikke bli ofret for å spare penger. Tillit til institusjonene, gradene, kandidatene og forskningen hviler på at der er reell og åpen kvalitetssikring helt ned på nivå med enkeltksamener. Dette er også med på å sikre kandidatenes rettssikkerhet.

Begrunnelse: For å spare ressurser har flere institusjoner valgt å gjennomføre sensur og andre kvalitetssikrende akademiske institusjoner som prøveforelesninger og disputaser på billigst mulig måte. Dette gjør at der ikke er tilstrekkelig kontroll med kvalitet og mulighet for juks, ved for eksempel på KI. Det åpner også muligheter for nepotisme og lite faglig kontroll med fagmiljøer. Derfor må der stilles krav til at slike kvalitetskontroller ikke blir salderingsposter.

37. F46 - Skattefunnsordningen må strammes inn

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.

Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag

Forslag: Skattefunnsordningen må strammes inn og krav til forskning, og krav om involvering av forskningsinstitusjoner må stilles.

Begrunnelse: Dagens system åpner for ukritisk overføring av verdier fra det offentlige til private bedrifter. Ressurser som skulle gått til forskning blir brukt til interne utviklingsprosjekter i bedriftene, og i noen grad til ting som hverken kan regnes som forskning eller utvikling.

38. F48 - Intensiverer både våpenhjelp og humanitær støtte til Ukraina

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.

Forslagsstiller: Bergen Arbeidersamfund

Forslag: Bergen arbeidersamfund ber regjeringa sørge for at Noreg intensiverer både våpenhjelp og humanitær støtte til Ukraina slik at dei kan gjere slutt på all Russisk okkupasjon. Noreg må sørge for effektive sanksjonar mot Russland og Belarus. Noreg må vere ein pådrivar for at resten av NATO aukar sin støtte saman med Noreg.

Begrunnelse: Regjeringa sitt nivå på støtte til Ukraina det siste året har ikkje vore tilstrekkeleg. Den folkerettsstridige og brutale russiske krigføringa og okkupasjonen av Ukraina fører til stadig meir liding. Ein slutt på kamphandlingane utan russisk nederlag vil ikkje medføre fred. Åra 1940-1945 lærte Noreg at okkupasjon ikkje er fred. I Ukraina er det demokratiet som står imot det totalitære. Vinner Russland vil vi truleg sjå enno meir liding i Europa. Ukraina må altså setjast i stand til å vinne krigen og Russland må tape. Sterkast mogleg våpenhjelp er dessverre det viktigaste verkemiddelet.

39. F50 – Krav til uhilda undersøkingar ved oppstart av reguleringsplanar

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP, bystyregruppen, fylkestingsgruppen og Stortingsgruppen.

Forslagsstiller: Bergen Arbeidersamfund

Forslag: Det bør innførast krav til uhilda og kvalitetssikra undersøkingar av naturverdiar før oppstart av reguleringsplanar eller tiltak som potensielt kan bygge ned natur.

Begrunnelse: NRK har ved fleire høver dokumentert at konsulentselskap, utbyggerar og kommuner har for dårleg kunnskap om naturtap før utbyggingar blir vedtatt. Viktig natur kan derfor gå tapt. Demokratiske organ må sikrast eit korrekt kunnskapsgrunnlag før vedtak.

40. F51 – Gratis innfartsparkering

Innstilling: Vedtas, oversendes fylkestingsgruppen

Forslagsstiller: Laksevåg Arbeidersamfund

Forslag: Laksevåg Arbeidersamfund mener det må bygges ut mer gratis innfartsparkering langs kollektivknutepunktene i Bergen.

Begrunnelse: Bergen mangler tilstrekkelig innfartsparkering ved kollektivknutepunktene.

Mangelen skaper frustrasjon blant dem som er avhengig av bil de første etappene, og hindrer dermed muligheten til å bruke kollektivtransport. I statlig planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging står det klart at det bør legges til rette for innfartsparkering langs hovedlinjene for kollektivtrafikken. Å bygge nok gratis innfartsparkering er et viktig kollektivtiltak.

41. F52 - Ubåt-museum i Bergen

Innstilling: Oversendes bystyregruppen uten realitetsbehandling

Forslagsstiller: Laksevåg Arbeidersamfund

Forslag: Ubåt museum i Bergen. Arbeiderpartiet i Bergen skal jobbe for at det etableres et ubåtmuseum i ubåt-bunkeren "Bruno" på Laksevåg, når Forsvaret flytter vekk fra området.

Begrunnelse: På Laksevåg ligger ubåt-bunkeren “Bruno”. Bygget som base for tyske ubåter under andre verdenskrig. Dette krigshistoriske minnesmerke er i dag i Forsvarets eie, og fortsatt i bruk.

I forbindelse med anskaffelse av nye ubåter har Forsvaret varslet at de vil flytte ubåt virksomheten på Laksevåg til Haakonssvern. Dette vil antakelig skje på starten av 2030- tallet.

Bergen bør da benytte anledningen til å etablere et ubåt museum i ubåtbunkeren “Bruno”. Dette kan bli en nasjonal og internasjonal turistattraksjon.

42. F54 – Bedre finansiering av kultursektoren

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP, Stortingsgruppen og Kulturministeren.

Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag

Forslag: AIB forventer at:

- Driftsfinansieringen av Bergen Nasjonale Opera trappes opp umiddelbart til to fullskala produksjoner i året og fortsatt satsning for å minske skeivfordeling for Harmonien og KODE.
- Opprustning av Den Nasjonale Scene med nytt beregnet behov for ekstra 100 millioner.
- Griegakademiet skal ferdigstilles fortløpende, Griegkvartalet realiseres
- Fartøyvernet styrkes gjennom økte tilskudd over post 74 Tilskudd til fartøyvern
- Et krafttak for kultur med programfestet nytt kulturløfte og en opptrapping til en prosent av BNP (dette vedtok vi i vårt årsmøte, som overskrift)

Begrunnelse: Kulturfeltet er en vesentlig del av samfunnets beredskap i krevende tider og kunstfeltet og kunstnerne blir fort skadelidende. Det er derfor særlig viktig at Ap realiserer løftene fra Stortingsvalgprogrammet når det gjelder både ramme av BNP, et nytt kulturløft og utvalgte satsninger. Arbeiderpartiet i Bergen viser til skeivfordeling for Bergen Nasjonale Opera, Bergen Filharmoniske Orkester og Kode og nødvendige investeringer i bygg. Det vises spesielt til Den Nasjonale Scenes behov for økt rehabiliteringsramme på 100 millioner, pga endrede krav til universell utforming, arbeidsmiljø og bærekraft. For den lange vestlandskysten bør tilskudd til kystkultur, inkludert fartøyvern økes og forhindre at viktig kulturarv tapes.

43. F55 – Formalisering av utdanning for palliativ medisin

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.

Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag

Forslag: Forskning viser at kompetanse på spesialistnivå kombinert med god organisering innen palliasjon er kostnadseffektivt både i sykehus og kommuner. Derfor må palliativ medisin med både bredde- og spisskompetanse videreutvikles, også i Norge. En formalisering av utdanningen er helt nødvendig for rekruttering og kvalitetssikring og for å beholde og videreutvikle tilbudet som er bygget opp.

Begrunnelse: De siste 25 årene har palliasjon – lindrende behandling – vært anerkjent som et medisinsk spesialområde i Norge. Hovedmålsettingen er å lindre smerter og andre plagsomme symptomer hos pasienter som lever med alvorlig sykdom, og støtte pasienter og pårørende slik at de kan oppleve best mulig livskvalitet. Palliasjon er teamarbeid, men legens kompetanse i palliativ medisin spiller en nøkkelrolle i symptomlindring og håndtering av komplikasjoner, og for å unngå meningsløs overbehandling. Spesialister i palliativ medisin er de som driver faget fremover gjennom god organisering, forskning og praksis.

Siden 2011 har Norge hatt en formalisert utdanning for leger i palliativ medisin gjennom et nordisk samarbeid. Dette opplegget er nå videreført som nasjonale utdanninger i våre naboland.

Nå fremkommer det av tildelingsbrev av 19. september 2024 fra Helse- og omsorgsdepartementet til Helsedirektoratet at arbeidet med å etablere en legespesialitet i palliasjon i Norge er stilt i bero.

44. F56 - kontroll på nettleien

Innstilling: Oversendes styret i AiB.

Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag

Forslag: Arbeiderpartiet må ta grep for å sikre kontroll på nettleien samtidig som det må bygges ut og vedlikeholdes. Det kan kuttes i offentlige avgifter, kreve at nettleie går til formålet, se på organisering og sørge for at husholdningene ikke subsidierer næringslivet.

Begrunnelse: Vi må unngå et nytt strømopprør. I dag betaler mange mer i nettleie enn i strøm.

Forbrukerrådet mener at husholdningene betaler en urettmessig stor andel av kostnadene i strømnettet ved at de står for ca 30 prosent av strømforbruket, men betaler 50 prosent av nettkostnadene.

Om lag 1/3 av nettleien består av avgifter som moms, elavgift og Enova-avgift.

Norge har 80 ulike nettselskap, mens Storbritannia har 6. De siste årene har eierne vært mer opptatt av å ta utbytte fremfor å investere i nettet. Det gjelder også Statnett, der regjeringen i fjor tok 744 millioner i utbytte og har doblet det til 1,66 milliarder for kommende år.

45. F57 – Innføring av prisregulering for tannhelsetjenester

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.

Forslagsstiller: Fagbevegelsens partilag

Forslag: Kommande stortingsperiode skal Arbeidarpartiet sørge for å få tetta dette holet i velferdsstaten. For å sikre god kontroll og styring over dei offentlege utgiftene til tannhelse, skal det innførast prisregulering for tannhelsetenester og endå tydelegare verte definert kva som er nødvendig tannbehandling.

Begrunnelse: Holet i velferdsstaten skal tettast innan 2029

I Hurdalsplattforma heiter det at: "ein ønskjer ei gradvis utviding av den offentlege tannhelsetenesta med mål om å likestille ho med andre helsetenester." Dette er følgt opp med utvida generelle rettar for alle opp til og med 28 år.

Det regjeringsoppnemnde tannhelseutvalet peikar i utgreiinga si på at ein høgare del av befolkninga i Noreg oppgir å ha eit udekt behov for tannhelsetenester enn det andre som er gjennomsnittet i EU, og vidare at: "bruken av tannhelsetenester heng saman med inntektsnivå." Og dei tilrår med bakgrunn i utgreiinga si, å likestille nødvendige tannhelsetenester med andre helsetjenester, og som ei følgje av dette at frikortordning blir utvida til å omfatte tannhelse.

46. F59 – Prioritere den offentlige tannhelsetjenesten

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.

Forslagsstiller: Fagbevegelsens partilag

Forslag: Det offentlege tannhelsetenesta må byggjast vidare ut. Fylkeskommunen skal ha ei sentral rolle i arbeidet med å utvikle og forvalte den universelle norske tannhelsetenesta i framtida.

Begrunnelse: Holet i velferdsstaten skal tettast innan 2029

I Hurdalsplattforma heiter det at: "ein ønskjer ei gradvis utviding av den offentlege tannhelsetenesta med mål om å likestille ho med andre helsetenester." Dette er følgt opp med utvida generelle rettar for alle opp til og med 28 år.

Det regjeringsoppnemnde tannhelseutvalet peikar i utgreiinga si på at ein høgare del av befolkninga i Noreg oppgir å ha eit udekt behov for tannhelsetenester enn det andre som er gjennomsnittet i EU, og vidare at: "bruken av tannhelsetenester heng saman med inntektsnivå." Og dei tilrår med bakgrunn i utgreiinga si, å likestille nødvendige tannhelsetenester med andre helsetjenester, og som ei følgje av dette at frikortordning blir utvida til å omfatte tannhelse.

47. F60 – Sats på Entur

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP.

Forslagsstiller: Fagbevegelsens partilag

Forslag: Gi Entur et større og bedre mandat. Entur er et statlig eid billettselskap som i sin tid ble skilt ut av NSB. Om vi først skal ha Entur, bør selskapet få et forbedret og utvidet mandat til å lage løsninger for tredjeparter, og kunne tvinge alle kollektivaktører til å bruke Entur, slik at prosjektet kan realiseres skikkelig.

Begrunnelse:

48. F61 – Innføring av et egenandelskort for nødvendig tannhelsetjenester

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.

Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag

Forslag: Arbeiderpartiet vil at alle skal ha rett til nødvendig tannhelsehjelp og at en innfører et egenandelskort for nødvendig tannhelsetjenester. Barn og unge skal få nødvendig kjeveortopedisk behandling gratis og at den off. tjenesten får ansvar for å gi tilbudet. Den off. tjenesten må bli en del av helsevesenet og kom. bør få ansvar for primære tjenester og de regionale helsefor. ansvar for spesialisttannhelsetjenester.

Begrunnelse: Arbeiderpartiets mål er en universell tannhelsetjeneste. Vi vil erstatte dagens lappeteppe av målrettede og behovsprøvede tiltak med en ordning hvor hele befolkningen sikres en rett til nødvendige tannhelsetjenester, slik man har for resten av helsetjenestene.

I dag er den offentlige tannhelsetjenesten organisert på fylkeskommunalt nivå og adskilt fra resten av helsevesenet. Arbeiderpartiet vil gi kommunene ansvaret for primære tannhelsetjenester og staten, ved de regionale helseforetakene, ansvaret for spesialisttannhelsetjenester.

49. F62 – Samle jernbanen!

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP

Forslagsstiller: Fagbevegelsens partilag

Forslag: Samlet jernbane: For å oppnå en best mulig jernbane er det nødvendig å samle den i en integrert modell, med utgangspunkt i modellen utarbeidet av Norsk Jernbaneforbund.

Begrunnelse:

50. F64 – Den digitale infrastrukturen må bli underlagt demokratisk kontroll.

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP.

Forslagsstiller: Fagbevegelsens partilag

Forslag: I dag er alle nettskyløsninger av en viss størrelse og kapasitet eid og drevet av kommersielle utenlandske aktører, med sterkt varierende forhold til personvern, arbeiderrettigheter, forbrukerrettigheter med mer. I tråd med Nasjonal Sikkerhetsmyndighet ønsker vi at Norge bør imøtegå denne problemstillingen på en proaktiv måte hvor den essensielle digitale infrastrukturen blir underlagt demokratisk kontroll.

Begrunnelse:

51. F69 – Oljefondet må trekke sine investeringer ut av selskaper som medvirker til brudd på folkeretten og menneskerettigheter

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen

Forslagsstiller: Arna Arbeiderpartilag

Forslag: Det må øves større press på å få Oljefondet til å trekke sine investeringer ut av selskaper som medvirker til brudd på folkeretten og menneskerettigheter i okkuperte palestinske områder.

Begrunnelse: 822 europeiske finansinstitusjoner, herav 13 norske, har verdier på over 393 milliarder dollar (4323 mrd kroner) i lån, tegningsgarantier, aksjer og obligasjoner i 58 selskaper som medvirker til brudd på folkeretten og menneskerettigheter i det okkuperte palestinske territoriet. Det norske oljefondet er størst og øverst på listen når det gjelder aksjer og obligasjoner, verdt 220 milliarder kroner. Dette skjer samtidig med en markant forverring av situasjonen på Vestbredden. Oljefondet utelukker selskaper basert på tilrådninger fra Etikkrådet, men kan også forhåndsfiltrere selskaper eller selge seg ut av selskaper basert på risiko. Likevel har Oljefondet eierverdier i selskaper som andre finansaktører har utelukket. Juli 2024 ga Den internasjonale domstolen tydelig beskjed om at okkupasjonen i sin helhet er ulovlig og at stater er forpliktet til å få en slutt på alt som bidrar til å vedlikeholde den ulovlige situasjonen. (Kilde: Norsk Folkehjelp/rapport fra koalisjonen Don't Buy into Occupation(DBIO)). Det er derfor stadig behov for å øve større press på at Oljefondet tar et større moralsk ansvar i dette spørsmålet.

52. F70 - Støtter UiBs utviklingsprosjektet Nygårdshøyden sør, særlig byggealternativet K4.3

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen

Forslagsstiller: Arna Arbeiderpartilag

Forslag: Arbeiderpartiet i Bergen støtter UiBs utviklingsprosjektet Nygårdshøyden sør, særlig byggealternativet K4.3, som vil være det beste alternativet for realfaglig forskning og

utdanning, og byutviklingen i Bergen. Arbeiderpartiet i Bergen ber regjeringen om å fremskynde behandlingen av utviklingsprosjektet, og at det tas et konseptvalg for prosjektet innen august i år.

Begrunnelse:

53. F71 - Bygg Fysak hall i Fana/ Ytrebygda bydel

Innstilling fra styret: Vedtas, oversendes bystyregruppen.
Allerede vedtatt politikk

Forslagsstiller: Fana og Ytrebygda arbeiderpartilag

Forslag: Et økende antall barn og ungdom har få, eller ingen plasser å oppholde seg dersom de ønsker å møte andre likesinnede utenom organiserte idrettsaktiviteter ved våre idrettsanlegg i bydelene. Dette fører til at mange dessverre «henger» på Lagunen kjøpesenter eller langs bybanetrassen. Bydelen trenger derfor flere arenaer hvor barn og ungdom kan boltre seg. Arbeiderpartiet i Bergen vil jobbe for å bygge en FYSAK hall Fana/Ytrebygda området.

54. F72 – Bibliotekfilial i Ytrebygda

Innstilling fra styret: Vedtas, oversendes bystyregruppen.
Allerede vedtatt politikk.

Forslagsstiller: Fana og Ytrebygda arbeiderpartilag

Forslag: Det er nå på tide at Ytrebygda bydel får sin egen bibliotek filial "Ytrebygda bydel er den eneste bydelen i Bergen kommune som ikke har eget bibliotek. Biblioteket vil være et samlingsted som gir tilgang til gratis utleie av bøker, tidsskrifter og aviser for alle aldergrupper. Et slikt møtested vil dermed være et etterlengtet tilbud for innbyggerne i bydelen som er preget av høy grad av utbygning, lite grøntareal og begrensede fritidsaktiviteter for barn og ungdom. Bibliotek kan dermed romme etterspørselen bydelen ønsker seg, nemlig en arena for sosialt samvær, kunnskap og læring og et attraktivt kulturtilbud som fremmer bydelens identitet. Forslag til beliggenhet kan være en utvidelse av skolebibliotek på Skranevatnet skole eller et eget lokale ved Fanatorget.

55. F73 - Gjenoppbygging av Syria

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen

Forslagsstiller: Fana og Ytrebygda Arbeiderpartilag

Forslag: Gjenoppbygging av Syria, «Marshallhjelpen»

Begrunnelse: Det ser ut til at urolighetene og borgerkrigen i Syria er i ferd med å komme til en ende. Mange millioner flyktningene har forlatt landet pga. urolighetene. Dersom flykningene skal ha noe å komme tilbake til må det internasjonale samfunnet tre støttende til. Arbeiderpartiet i Bergen foreslår at Norge bidrar til at FN tar lederrollen med både koordineringen av hjelpen og oppbygningen. Et fredelig Syria er avgjørende for stabiliteten i regionen.

56. F74 – Posten-tomten

Innstilling: Vedtas, oversendes bystyregruppen

Forslagsstiller: Fana og Ytrebygda Arbeiderpartilag

Forslag: Arbeiderpartiet i Bergen ber om at naturverdiene på den opprinnelige Posten-tomten (IL1) i størst mulig grad må ivaretas og at IL2 tilbakeføres til LNF-område.

Begrunnelse: Et stort naturområde på Kokstad er satt av til industriformål, fordi Posten trengte en ny tomt for å etablere virksomheten sin når kommunen skal utvikle Dokken og Minde videre. Posten har valgt å flytte virksomheten sin til Bjørnafjorden.

57. F77 - Utvide tilbud for forebygging av psykisk uhelse hos ungdom

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.

Forslagsstiller: Fana og Ytrebygda Arbeiderpartilag

Forslag: Utvide tilbud for forebygging av psykisk uhelse hos ungdom

Begrunnelse: Helse Bergen sitt tilbud innen psykisk helse for barn og ungdom (BUP) har sprengt kapasitet, og må derfor prioritere hardt og brutalt hvem som kan tilbys behandling. Psykisk helse blant barn og ungdom må prioriteres høyere for å hindre /forebygge psykisk uhelse, spiseforstyrrelser, ufrivillig skolefravær, utenforskap og rekruttering til rusmidler for ungdom.

Arbeiderpartiet i Bergen vil jobbe for å øke bevilgninger slik at en kan oppjustere kapasitet ved at flere kan få livsviktig behandling innen barne- og ungdomspsykiatri (BUP) i Bergen.

58. F81 - Bekjempe vold mot kvinner

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP, bystyregruppen og Stortingsgruppen

Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti

Forslag: For å bekjempe vold mot kvinner vil Arbeiderpartiet arbeide for en helhetlig og styrket innsats gjennom blant annet følgende tiltak:

- Arbeiderpartiet vil jobbe for obligatorisk opplæring i vold og overgrep for ansatte i helsevesenet, politiet og sosialtjenestene. Vi vil opprette stillinger som egne voldskoordinatorer i kommunene for å sikre bedre samhandling mellom ulike etater og tjenester.
- Arbeiderpartiet vil øke tilgjengelighet av omvendte voldsalarm, slik at flere voldsutøvere kan overvåkes, og vi vil prioritere dette spesielt i byer som Bergen hvor dagens tilbud er mangelfullt.
- Arbeiderpartiet vil styrke akutthjelpen til voldsofre, og vi vil utvikle bedre ettervernstilbud for å gi støtte også etter at den akutte situasjonen er over.
- Arbeiderpartiet vil sikre at kvinner i aktiv rus får tilgang til krisesentertilbud og annen beskyttelse. Vi vil opprette spesialiserte tiltak som kombinerer rusomsorg og støtte til kvinner utsatt for vold.
- Arbeiderpartiet vil jobbe for at legevakter skal ha økt kompetanse og klare retningslinjer for å håndtere voldsofre, med særlig fokus på de som er i en sårbar situasjon, som for eksempel kvinner i aktiv rus.
- vil sikre at ingen kvinner avvises fra krisesentre på grunn av rusproblemer eller andre utfordringer. Samtidig vil vi legge til rette for etablering av spesialiserte rusfrie krisesentertilbud for dem som trenger det.
- Vi vil evaluere og styrke krisesenterloven slik at den fungerer etter hensikten. Det er også viktig å gjennomgå sexkjøpsloven for å sikre at den er effektiv og beskytter de mest sårbare.

- vil etablere flere kvinnefengsler for å bedre forholdene for kvinnelige innsatte og legge til rette for bedre rehabilitering.

Begrunnelse: Årets 16 dagers kampanje og FNs menneskerettighets dag 'Liv uten vold er en menneskerett' hadde disse tema på dagsorden. Det kom mange konkrete tiltak fra flere organisasjoner. Det er ikke sikkert alt er gjennomførbart men det er likevel viktig å sette fokus på det på vårt årsmøte og være konkrete.

Med disse tiltakene ønsker Arbeiderpartiet å bygge et trygt samfunn der voldsofre får rask og helhetlig hjelp, der lovverket fungerer til deres beste, og hvor forebygging av vold og ettervern står sentralt.

Dette står i kommune partiprogrammet vårt i dag: Vi vil i tillegg arbeide aktivt mot vold i nære relasjoner, og sikre et nytt krisesentertilbud som favner alle grupper. Bedre soningsforhold i fengslene bidrar beviselig til rehabilitering. Soningsforholdene, særlig for kvinner, har et stort forbedringspotensial. Vi vil derfor jobbe for at det etableres et eget kvinnefengsel i Bergen.

59. F82 - Aktivt antirasistisk arbeid i bergensskolen

Innstilling: Vedtas, oversendes bystyregruppen.

Forslagsstiller: Åsane Arbeiderpartil

Forslag: Arbeiderpartiet vil:

- At alle lærere i Bergensskolen får obligatorisk opplæring i hvordan de kan forebygge og håndtere rasisme.
- Sette klare mål for reduksjon av rasisme i skolene, med tydelige tidsfrister og rapportering.
- ha en dedikert ressurs på hver skole, med kompetanse i antirasistisk arbeid, skal sørge for at elever føler seg sett, hørt og hjulpet.
- jobbe tett med organisasjoner som allerede har erfaring med antirasistisk arbeid, slik at vi drar nytte av deres kompetanse.
- Arbeidet må følges opp av forskning for å måle effekten av tiltakene og sikre kontinuerlig forbedring.

Begrunnelse: Arbeiderpartiet har lenge jobbet for at skolen skal være et trygt og inkluderende sted for alle barn. Dette arbeidet handler om mer enn bare å anerkjenne problemet. For Arbeiderpartiet er dette ikke bare et skolepolitisk spørsmål, men et spørsmål om grunnleggende verdier. Alle barn i Bergen skal ha like muligheter til å lykkes, uavhengig

av bakgrunn. Rapporten fra høsten 2024 viser alvorlige tall der 20% av elevene i Bergensskolen har opplevd rasisme på grunnlag av blant annet, sitt språk eller etnisitet.

Rapporten Rasisme-i-bergensskolen-rapport som i 2023 var (bestilt av vårt byråd) viser for høye tall der barn har opplevd rasisme. Denne saken var oppe i bystyret denne høsten men byrådet mangler konkrete tiltak i sitt arbeid. Er det satt inn noen nye ressurser eller er det planer om det i skoler? Forslagene mine svarer på en del av tiltak foreslått fra Rapporten.

60. F84 - Økonomi i kommune og fylkeskommune.

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.

Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti

Forslag:

Sikra det økonomiske tilskotet til kommunar og fylkeskommunar, slik at dei kan løysa velferdstenestene på ein verdig måte, og på denne måten oppretthalda og vidareutvikla den norske velferdsstaten.

Begrunnelse: Mange kommunar og fylkeskommunar slit med økonomien, noko som trugar velferdsstaten som Ap har bygt opp gjennom mange år. Døme kan vera nasjonale reformer utan statlege midlar, som særleg rammar fattige kommunar. Dette og andre døme gjev grobotn for forskjells-Noreg og set velferdsstaten i spel.

61. F86 - Naturhandling nå

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP, bystyregruppen og Stortingsgruppen.

Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti

Forslag: Arbeiderpartiet i Bergen vil:

- Sette et nasjonalt mål om arealnøytralitet, og stille krav til alle kommuner.
- Styrke klima- og naturpolitikken ved å gjennomgå arbeids- og ansvarsdelingen mellom departementene. Klima- og miljødepartementet skal ha en tydelig og overordnet rolle for planlegging, koordinering og gjennomføring av tiltak.

- Følge opp Miljødirektoratets forslag til endringer i Forskrift om konsekvensutredninger.
- Skjerpe bestemmelsene i Naturmangfoldsloven og begrense mulighetene til dispensasjon.
- Styrke og samordne virkemidler for effektiv sikring av områder med verdi for natur og friluftsliv - vi krever en "markalov" for resten av landet.

Begrunnelse: Det er viktig å ta vare på naturen. Naturen er selve livsgrunnlaget vårt. Den gir oss rent vann, klar luft, mat, medisiner, materialer og fysisk og psykisk god helse. I tillegg beskytter intakt natur mot ras, flom og tørke. Naturen er også verdens beste klimatiltak fordi den fanger og lagrer over halvparten av all karbon vi mennesker slipper ut.

Naturkrisen pågår nå - i høy hastighet, og som NRK har dokumentert mangler det systemer og strukturer som gjør det mulig å ta grep. Det haster med politisk handling, og Arbeiderpartiet må gå foran. Det vi gjør - eller lar være å gjøre - i denne regjeringsperioden, vil ha avgjørende betydning.

Regjeringen har satt i gang svært mye arbeid for å følge opp Norges forpliktelser etter FNs naturavtale som Norge med Espen Barth Eide i spissen var sterkt delaktig i å få på plass. Stortingsmeldingen om natur som ble lagt frem før jul inneholder viktige steg for nettopp å etablere bedre systemer. Nå må regjeringen raskt følge opp med å sette konkrete mål og stille krav til kommunene og andre aktører.

62. F90 - Konferanse og seminarer om innovasjon og næringsvirksomhet i Norge.

Innstilling: Oversendes styret i AiB

Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti

Forslag: Konferanse og seminarer om innovasjon og næringsvirksomhet i Norge.

Konferanse og seminarer om temaet «snuoperasjon i norsk økonomi» foreslås avholdt i april-mai 2025.

Begrunnelse: Boken «Landet som ble for rikt» av Martin Bech Holt, 2025, og boken «Global økonomi» av professor Erik S.Reinert er grunnlag for diskusjon om nødvendig snuoperasjon i norsk økonomi.

Martin Bech Holt og prof.Erik S.Reinert kan inviteres til å holde foredrag om norsk økonomi. Kanskje andre fra UiB og NHH. EU har nå laget plan for å øke innovasjon. Norge har ingen plan.

63. F91 – Nytt utvalg Fordelingspolitisk utvalg

Innstilling: Oversendes styret i AiB

Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti

Forslag: Fordelingspolitisk utvalg (organisatorisk forslag).

AiB setter ned et Fordelingspolitisk utvalg.

Begrunnelse: De økonomiske ulikhetene i landet har økt med 40% 2000-2020. Skatt er for lite diskutert bortsett fra kapitakreftenes demagogiske kjøp mot formuesskatt og grunnrenteskatt. Ingen diskusjon rundt f.eks. arveskatt og ikke rundt hverken mva og egenandeler i helse. Fokus også på særlig bolig og boliglån.

64. F92 - Handling for Palestina og internasjonal rett

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.

Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti

Forslag:

- Følge de forpliktelsene Norge har i henhold til folkeretten, og aktivt undersøke hvor Norge er involvert i Israelsk industri og økonomi mtp. innføring av sanksjoner
- Være en aktiv pådriver i FN og lytte til og forholde seg lojalt til FN's ulike deler og stemme i overensstemmelse med det kunnskapsgrunnlaget FN representerer.
- Støtte opp om sivilsamfunnet (f.eks. akademia, kultur, idrett) sine muligheter til å vise solidaritet.
- Igangsette og støtte tiltak rettet mot å hindre annektering av palestinsk land.
- Igangsette og støtte praktiske tiltak for å skille mellom staten Israel og OPT, i tråd med FNs sikkerhetsråds resolusjon 2334 (2016).

- Sikre en slutt på all økonomisk samkvem og handel med de ulovlige israelske bosetningene. Sikre at norske aktører ikke bidrar, direkte eller på annen måte, til brudd på folkeretten og menneskerettigheter på okkupert palestinsk territorium gjennom handel, offentlige anskaffelser, investeringer eller andre aktiviteter.
- Sikre etterforskning av krigsforbrytelser begått av eller mot norske statsborgere, samt andre personer som Norge har jurisdiksjon over.
- Støtte opp om ICC, prinsipielt, diplomatisk og økonomisk.
- Gi norske og norskeide skip forbud fra å gå til Israelske havner.
- Forby norske forsikringsselskaper fra å forsikre skip som går til israelske havner.

Begrunnelse: I løpet av det siste halvannet året har vi sett Israel øke sin allerede uakseptable voldsbruk og overgrep mot palestinerne til nye nivået. Tiltros for dette og at ICJ en gang for alle har fastslått at Israels sin okkupasjon er ulovlig, har Norge ikke innført noen sanksjoner mot Israel. Dette er helt uholdbart og undergraver Norges muligheter for å stå opp for internasjonal lov og en regelstyrt verden.

Hvis denne oppførelsen ikke får konsekvenser er den garantert til å fortsette, om ikke bli enda verre. Det kan med det rette innvendes at Norge alene ikke vil ha nok innvirkning til å endre Israels sin kurs, men det betyr ikke at Norske sanksjoner ikke vil merkes. Norsk tilknyttede og/eller forsikrede skip utgjøre en stor del av verdens handelsflåte, og slike skip går hyppig til Israelske havner. Et forbud mot dette vil føre til en klar og merkbar kostnad for israelsk handel. Sanksjoner fra Norge vil også gjøre det lettere for andre land å komme etter. Dette er bare et av flere områder der norske sanksjonere kan påføre Israel merkbare konsekvenser.

Dette er ikke bare en konflikt som berører Norge perifert, norske statsborgere har blitt drept av israelske styrker under omstendigheter som tyder på at det kan dreie seg om forbrytelser mot norsk og internasjonal lov. Vi skylder våre medborgere som har blitt drept og deres familier, å etterforske og om nødvendig straffeforfølge de ansvarlige. Samtidig så har norske statsborgere tjenestegjort i Gaza, der det har blitt grundig dokumentert at Israelske styrker har begått systematiske forbrytelser, som drap, tortur, tvungne forsvinninger, ødeleggelse og plyndring, for å nevne noen. Gitt den systematiske naturen og store omfanget av disse forbrytelsene, er det en klar risiko for at norske statsborgere har begått eller medvirket til disse forbrytelsene. Det er dermed essensielt at disse statsborgerne blir etterforsket, og straffet om det kan bevises at de har begått forbrytelser.

65. F94 Nytt forslag - Heltidsstudenten

Innstilling: vedtas, oversendes VAP

Forslagstiller: A-stud

Forslag: Prisveksten den siste tiden har gjort det stadig mer utfordrerne å leve på støtten man får fra Lånekassen. Budsjettet til Norsk Studentorganisasjon (NSO) viser at en gjennomsnittlig student går omtrent 6 000 kroner i minus, hver eneste måned. Dessuten er leieprisene på en «all time high», og en større andel enn noen gang av Lånekassen sitt bidrag, går til å betale leie. Dette fører til at stadig flere studenter må bruke mer tid på en deltidsjobb for å få endene til å møtes. Det er en situasjon vi ikke kan leve med.

Arbeiderpartiet har, i sitt førsteutkast til nytt partiprogram, slått fast at vi ønsker å feste studiestøtten til grunnbeløpet i folketrygden - G. Det er bra, men samtidig ikke nok. For at studentene skal få mulighet til å først og fremst være studenter, og ikke deltidsansatte, må studiestøtten festes til et konkret beløp – festes til en konkret andel av G. Med statsbudsjettets økning i studiestøtten vil et naturlig første mål være 1,5 G. Samtidig må det være et mål å øke støtten til 2G. På den måten kan studenter først og fremst være studenter, og ikke ansatte.

Arbeiderpartiet i Bergen vil: Feste studiestøtten til 1,5 ganger grunnbeløpet i folketrygden (G) I løpet av den neste stortingsperioden jevnt øke studiestøtten, helt til den er festet til 2 ganger grunnbeløpet i folketrygden (G) Øke stipendandelen til 60 prosent

66. F95 Nytt forslag - Mer offensiv og kunnskapsbasert satsing på fremtidens havnæringer

Innstilling: vedtas, oversendes VAP

Forslagstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag

Forslag: Støtteordningene har de siste årene vært innrettet hovedsakelig mot nullutslipp. Konsekvenser er at det ikke har vært gitt støtte til å utvikle tiltak som reduserer klimautslippet og den kompetansen har nå blitt bygget opp i leverandørindustrien i utlandet.

- Enova, Innovasjon Norge og andre støtteordninger rettet inn mot maritim sektor må i større grad rettes inn mot å utvikle teknologi og andre løsninger som reduserer klimautslipp og ikke kun null utslippsløsninger."

67. F96 Nytt forslag – Usikkerhet rundt skipsfart

Innstilling: vedtas, oversendes VAP

Forslagstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag

Forslag: Den geopolitiske situasjonen fører til økt usikkerhet for skipsfarten. Det inngås nye allianser og det er spesielt uklart hvordan USA og Kina vil posisjonere seg.

- Fiskeri- og havministeren må ha tett dialog med skipsfartsnæringen slik at norske myndigheter har mulighet til rask oppfølging.

68. F97 – Havbruksnæringen

Innstilling: vedtas, oversendes det nye styret

Forslagstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag

Forslag: Fiskeri- og havministeren skal før påske legge frem havbruksmeldingen. Vi støtter:

- Trafikklyssystemet må videreutvikles slik at det støtter opp om aktører som ivaretar bærekraft og fiskehelse på en god måte, og straffe/nedlegge de som driver dårlig. Dagens system gir kollektiv straff til alle i et område.
- Det bør utvikles insentiver til utvikling av semi-lukkede/lukkede anlegg i områder som er utsatt for lakselus mm. Anlegg på land bør begrenses ut fra høy energibruk og ødeleggelse av landskap/natur, men kan være aktuelt for settefisk/smolt.
- Tilsyn og oppfølging må økes og håndteres strengt.
- Det har vært utfordrende å få havbruksnæringen til å investere i fôrindustri. Lokalt har vi forskningsprosjektet på Mongstad som tar i bruk CO2 fra raffineriet til produksjon av alger og BIR satser på larveproduksjon på Voss, men havbruksnæringen er fraværende. Det bør utvikles tiltak/krav som bidrar til å utvikle en norsk fôrindustri.
- Foredlingsindustri. Ved å øke foredlingen i Norge vil vi øke inntjeningen, reduserer klimaavtrykket på transporten (volumet blir halvert med filet fremfor rundfisk) og kunne utnytte restavfallet i ny industri. I alle år har det vært mest prat. Det er mye import arbeidskraft i fiskeforedlingsindustri og de store aktørene i havbruk har inngått avtaler i andre land om lokal foredling for å få innpass i matkjeder. Her må vi utvikle en realistisk politikk.

- Data fra havbruk bør tilhøre det offentlige. Havbruksnæringen med initiativ fra NCE Seafood Innovation har utviklet <https://aquacloud.ai/> med data fra over 50% av oppdretterne som gir et unikt analyseverktøy for utvikling av havbruksnæringen, men også av kysten. Aquacloud bør derfor være i offentlig eie og myndighetene må stille krav om at alle med konsesjon skal levere data til denne felles plattformen. I dag er det først og fremst Movi som ikke deltar.

69. F98 – Nye maritime næringer

Innstilling: vedtas, oversendes det nye styret

Forslagstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag

Forslag:

- Tareproduksjon kan bli havets grønne gull og har potensial til å bli en ny viktig kystnæring. Berømme Fiskeri- og havministeren for å ta grep om restaurering (30%) og bevaring (30%), men det bør tas ytterligere grep for å bygge opp en ny næring basert på bærekraftig restaurering og høsting. I dag importerer vi planter fra Nederland, men vi kunne bygge opp en storskalanæring med lokal tilpassing langs kysten. Det franske firmaet Dupont høster i dag 150 tonn tare uten konkurranse. Norge har potensial til å doble høstingen og utvikle en langt mer bærekraftig høsting og bearbeiding. I dag er 97-99% som prosesseres ikke bærekraftig
- Høsting ned i næringskjeden. Vi trenger kunnskap om høsting, arter, bearbeiding, næringskjeder osv. Det må utvikles forvaltningssystemer som sikrer bærekraft.
- Stillehavøsters. Hvordan utvikle ny næring
- Havvind. Trenger mer kunnskap om virkning på havet
- Utvinning av havbunnsmineraler. Trenger mer kunnskap
- 50% av reiselivet er knyttet til kysten. Hvordan sikre bærekraft og et godt samspill?
- Hva med CO2 kvoter til havs?

70. F99 – Praksis i utdanningene

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP

Forslagstiller: Astud

Forslag:

Særlig i profesjonsutdanningene er praksis en viktig brikke for at utdanningen skal bli så profesjonsnær som mulig. Derimot ser man at en presset økonomi i universitets- og høyskolesektoren gjør praksistilbudet dårligere enn før. Dette ser man med innføringen av det som av universitetene og høyskolene kaller for «campusdager» - dager på campus med temaseminar som går på kvoten av antall praksisdager.

Campusdager kan være viktige tilskudd til den ordinære undervisningen i utdanningene, men dette må være supplement til praksis, ikke en erstatning. Spesielt gjøres dette aktuelt i utdanningene som har lovfestet antall dager praksis, hvor praksis kun må tolkes som dager på arbeidsplass med veiledning fra en praksisveileder. Gjennom å styrke UH-økonomien, og i tillegg lovfeste hva som skal anses som praksis, kan praksis igjen bli den viktige delen av utdanningene som det skal være.

Arbeiderpartiet i Bergen vil:

- Lovfeste at kun dager på arbeidsplass med veiledning fra praksisveileder skal anses som praksis
- At temaseminarer/campusdager blir et supplement til praksis
- Arbeide for å styrke UH-økonomien med særlig fokus på praksis
- At praksis i størst mulig grad skal være i fornuftig reiseavstand fra studiested
- At refusjon for relevante utgifter relatert til praksis betales ut før praksis

71. F100 – Mer kunnskap om havnæringene

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP

Forslagstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag

Forslag:

- Vi forstår ikke hvorfor Havforskningsinstituttet må kutte 80 forskerstillinger over tre år uten at regjeringen har vurdert konsekvensene opp mot utvikling av havnæringene. Arbeiderpartiet må kunne prioritere og skjerme forskningsmiljø som har stor betydning for fremtidig verdiskaping. Digitalisering er et viktig satsingsområde for innsamling og analyser av data men kan ikke erstatte behovet for forskere.
- Det nye HI/Fiskeridirektoratet må bygges for fremtidig vekst. Det var Erna-regjeringen som bestemte rammen, men Ap i regjering må sikre at bygget har plass til mer enn laboratorier.
- Fisker- og havministeren må følge opp sektoransvaret overfor forskningsrådet. Det er minimalt med midler til nye havnæringene i forskningsrådet."

72. F101 – Gratis Skolefritidsordning (SFO) til 4. klasse

Innstilling: Vedtas, oversendes VAP

Forslagstiller: Bergen Arbeidersamfund

Forslag: Staten skal fullfinansiere gratis tilbud om halvdagsplass/kjernetid i skolefritidsordning (SFO) for alle elever fra 1. til og med 4. klasse i Norge fra skoleåret 2026-27.

Begrunnelse:

SFO er en viktig arena for læring, lek og dannelsen av sosiale fellesskap i skolen. For at alle barn skal kunne ha muligheten til å delta i SFO, må tilbudet utvides til en universell velferdsordning på linje med undervisningstimene i skolen.

73. F102 – Økt grunnbemanning i barnehagene

Innstilling: Vedtas, oversendes bystyregruppen og VAP

Forslagstiller: Bergen Arbeidersamfund

Forslag:

- Grunnbemanningen i barnehagene må økes.
- Barnehagene skal kunne ha flere faste ansatte for å forebygge vikarbruk.

Begrunnelse:

For lav bemanning er hverdagen for mange barn og ansatte i barnehagene. Konsekvensene av lav bemanning er større utrygghet for barna, og økt arbeidsbelastning med risiko for slitasje for de ansatte som er på jobb. Økt bemanning vil kunne redusere behovet for vikarer ved korttidsfravær.

I Bergen kommune er sykefraværet i barnehagen høyt, med den konsekvensen at foreldre blir bedt om å hente barna tidlig, eller at avdelinger må holde stengt. Forsøk med økt bemanning har vist at behovet for vikarer reduseres.